provincie Zuid-Holland

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
15 september 2026

Ons kenmerk
PZH-2026-896694843
DOS-2013-0000336

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:
Besluit Tijdelijk weren fietsen in spits op Treindienst Alphen aan den Rijn - Gouda door werkzaamheden

Geachte Statenleden,

Op 15 september 2026 hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland besloten (PZH-2026-896694843) om in te stemmen met het voorstel van NS om tijdelijk fietsen te weren in de spits op het traject Alphen aan den Rijn – Gouda. Met deze brief informeren we u over de achtergrond van dit besluit.

Aanleiding

Op 17 december 2025 heeft ProRail ons geïnformeerd dat zij vanaf 12 oktober 2026 gedurende negen maanden werkzaamheden uitvoert aan de Gouwespoorbrug tussen Alphen aan den Rijn en Bodegraven. Dit leidt tot een stremming van het treinverkeer op dat traject. Concessiehouder NS verwacht hierdoor extra reizigers op de Treindienst Alphen aan den Rijn – Gouda (TAG), ook tijdens de spits, en heeft voorgesteld om in afwijking van de concessieafspraken fietsen tijdens de spits tijdelijk niet toe te staan. Zonder deze maatregel kunnen voldoende vervoercapaciteit, veiligheid en toegankelijkheid op de TAG tijdens voornoemde werkzaamheden en stremming niet worden gegarandeerd.

Voorgeschiedenis

ProRail en NS zijn al enige jaren met belanghebbenden, zoals provincie Zuid-Holland, gemeenten en Zuid-Holland Bereikbaar in gesprek over werkzaamheden aan Gouwespoorbrug. De provincie Zuid-Holland heeft daarbij ProRail gevraagd om de werkzaamheden anders uit te voeren en daarmee de lange duur van de werkzaamheden in te korten. Nadat de aard en omvang van de werkzaamheden door ProRail definitief waren vastgesteld, heeft NS haar plannen ontwikkeld om de hinder voor reizigers tussen Utrecht en Leiden te beperken. Ook is NS nagegaan wat de impact is voor de treindienst Alphen aan den Rijn – Gouda (TAG). Gedurende de hele dag, dus ook in de spits, verwacht NS meer reizigers op de TAG. NS verwacht dat tot 1.500 extra reizigers op een drukke dag de TAG nemen, wat een toename is van circa 18% ten opzichte van de periode voorafgaand aan de werkzaamheden.

Beperkingen vervoercapaciteit

NS-TAG zet tijdens de spits al alle beschikbare treinstellen in. Dat is in de reguliere situatie voldoende. Treinen verlengen voor de verwachte extra reizigers is technisch niet mogelijk: de TAG-treinstellen zijn met speciale apparatuur en spiegels ingericht zodat de machinist zelfstandig – op de TAG is immers geen conducteur aanwezig – de trein veilig laat vertrekken en zulke treinstellen heeft NS niet zonder meer extra beschikbaar.

Fietsen in de trein

Tellingen van NS uit februari 2026 laten zien dat nu al vaker meer dan de toegestane drie fietsen per trein worden meegenomen. NS ziet fietsen staan voor deuren, zitplaatsen of voor het toilet, in het gangpad, of op de ruimte voor een rolstoel of een scootmobiel. Met de verwachte toename tot 1.500 reizigers per dag op de TAG – tijdens de al drukke herfstperiode – zal dit probleem tijdens de spits verergeren. Om reizigers veilig te kunnen vervoeren en ruimte te houden voor bijvoorbeeld rolstoelen en scootmobielen, stelt NS voor om tijdelijk tijdens de ochtend- en avondspits geen fietsen toe te staan. Buiten de spits blijft het meenemen van fietsen mogelijk.

Onder de spits verstaat NS:

- Maandag tot en met vrijdag van 06:30 tot 09:00 uur;
- Maandag tot en met vrijdag van 16:00 tot 18:30 uur.

NS verwacht op het hele traject extra reizigers en de meeste tussen Waddinxveen en Gouda. Het eventueel alleen op dat deeltraject weren van fietsen zou volgens NS onvoldoende effect hebben, omdat ook een enkele fiets of een paar fietsen de vervoercapaciteit, veiligheid en toegankelijkheid beperken. Bovendien telde NS de meeste overschrijdingen van het toegestane aantal fietsen tussen Boskoop en Alphen aan den Rijn. Daarnaast is een verbod op een deeltraject lastiger te communiceren en te handhaven dan een verbod op het hele traject.

Zodra het treinverkeer tussen Alphen aan den Rijn en Bodegraven is hervat, staat NS het meenemen van fietsen in de spits weer toe. In het geval dat de verwachte drukte uitblijft, neemt NS contact met ons op om eventueel eerder weer fietsen toe te staan tijdens de spits.

Wij stemmen niet lichtvaardig in met deze afwijking: het kunnen meenemen van een fiets is een belangrijk onderdeel van het aanbod op de TAG, maar vervoercapaciteit, veiligheid en toegankelijkheid wegen zwaarder. De impact van de werkzaamheden op de TAG is op 8 september 2026 besproken tijdens het overleg met de reizigersorganisaties in het ROCOV Midden-Holland, die veel waarde hechten aan het kunnen meenemen van fietsen.

Gelet op deze afwegingen hebben wij ingestemd met een tijdelijke afwijking van de concessieafspraken over reisvoorwaarden over het meenemen van fietsen tijdens de spits op de TAG.

Naast het weren van fietsen tijdens de spits op de korte termijn, om de druk op de beperkte ruimte in de treinen te beheersen, maken de tellingen van NS duidelijk dat ook voor de lange termijn een passende oplossing moet worden gevonden voor de hinder die ontstaat door fietsen in de treinen enerzijds en de behoefte van sommige reizigers om een fiets mee te nemen

anderzijds. Ook geeft de mogelijke groei van het aantal reizigers in de gemeenten langs de spoorlijn Alphen aan den Rijn – Gouda, vanwege de woningbouw, hier aanleiding toe.

Communicatie

De betrokken gemeenten langs de TAG worden rechtstreeks door ons geïnformeerd. NS informeert reizigers via de reguliere en eventueel aanvullende kanalen.

De werkzaamheden aan de Gouwespoorbrug en de stremming van het treinverkeer tussen Alphen aan den Rijn en Bodegraven, zijn uniek in hun aard en omvang. Op 8 januari jl. hebben ProRail en NS in een raadsinformatiebijeenkomst in de raadszaal van Alphen aan den Rijn daarom vragen beantwoord over hun maatregelen en verwachtingen. Wij waarderen het aanbod van NS om, na aanvang van de werkzaamheden en de stremming, opnieuw raadsleden en statenleden de gelegenheid te geven om vragen te stellen over de eerste ervaringen van treinreizigers op hun reizen tussen Alphen aan den Rijn en Bodegraven en tussen Alphen aan den Rijn en Gouda.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de te nemen maatregel op de TAG.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,	voorzitter,
drs. M.J.A. van Bijnen MBA	mr. A.W. Kolff

Bijlagen
• Gezamenlijke brief ProRail en NS